

Тема. Координати вектора

Мета: доповнити знання учнів про вектор; ввести поняття координати вектора, навчити будувати вектор за його координатами; виробити вміння застосовувати вивчені означення і властивості до розв'язування задач; виховувати культуру математичного запису, охайність математичних побудов.

Обладнання: конспект уроку, презентація, ноутбук, підручник геометрія 9 клас, А.Г. Мерзляк.

Тип уроку: комбінований.

Вимоги до рівня підготовки учнів: знаходять координати вектора за координатами початку і кінця; будують вектор за його координатами; застосовують вивчені означення і властивості до розв'язування задач.

ХІД УРОКУ.

I. Організаційний момент.

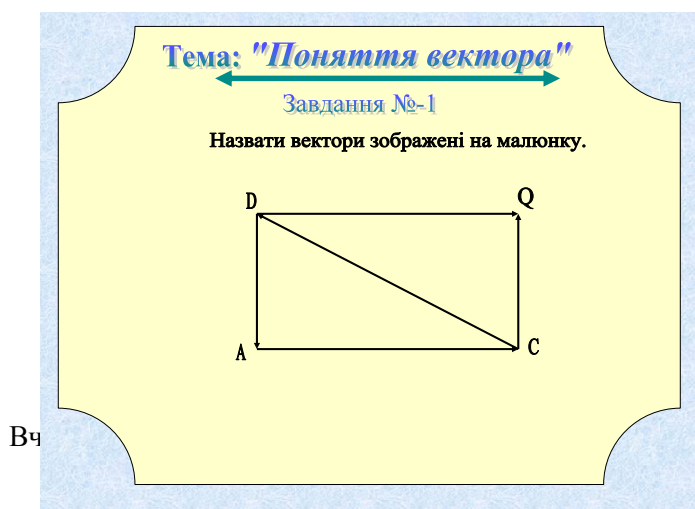
Відмітити відсутніх в класі. Перевірити підготовку учнів до уроку (наявність робочого зошита, щоденника, олівця, лінійки).

II. Перевірка домашнього завдання.

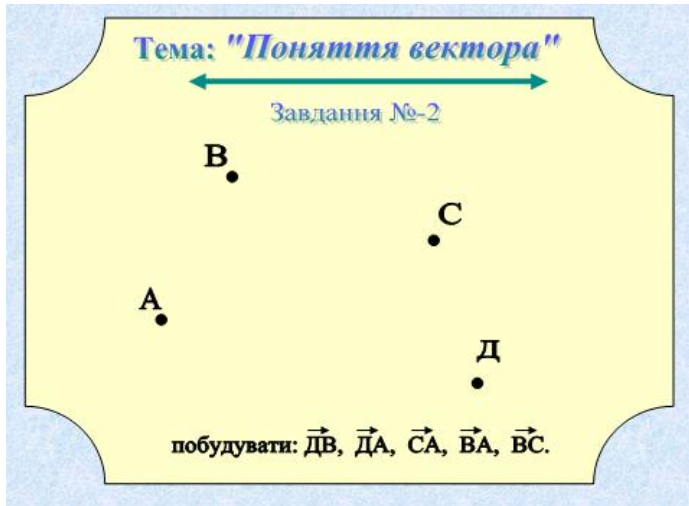
Зробити взаємоперевірку виконаного домашнього завдання. Відповісти на запитання, які виникли в учнів під час підготовки до уроку.

III. Актуалізація опорних знань.

Завдання №-1. Дати означення вектору. Назвати всі вектори зображені на слайді №-1 (усно)

Завдання №-2. Дано точки А, В, С, Д слайд №-2 (письмово)

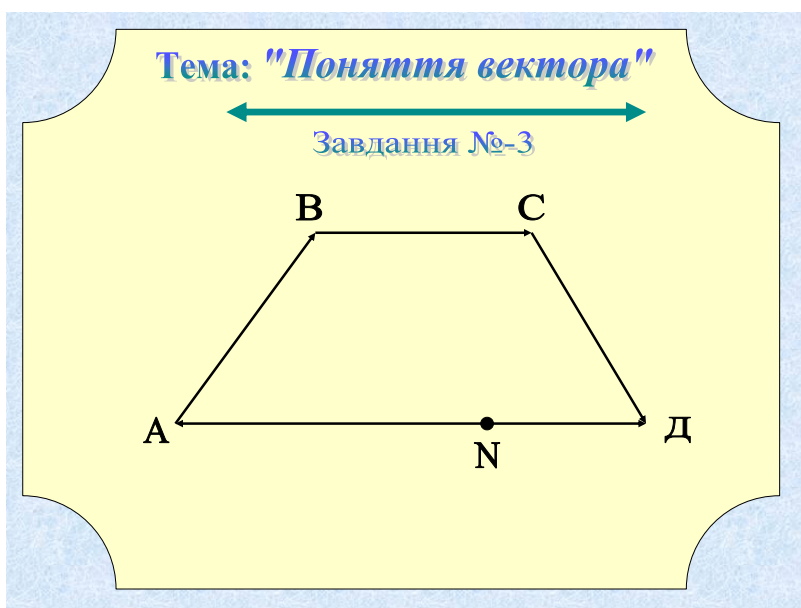

а) зобразити вектори $\overrightarrow{DB}$, $\overrightarrow{DA}$, $\overrightarrow{CA}$, $\overrightarrow{BA}$, $\overrightarrow{BC}$;

б) накреслити вектор, початок якого збігається з кінцем вектора $\overrightarrow{DB}$, а кінець з кінцем вектора $\overrightarrow{BC}$;

в) накреслити вектор, початок якого збігається з кінцем вектора $\overrightarrow{DA}$, а кінець з кінцем вектора $\overrightarrow{DB}$.

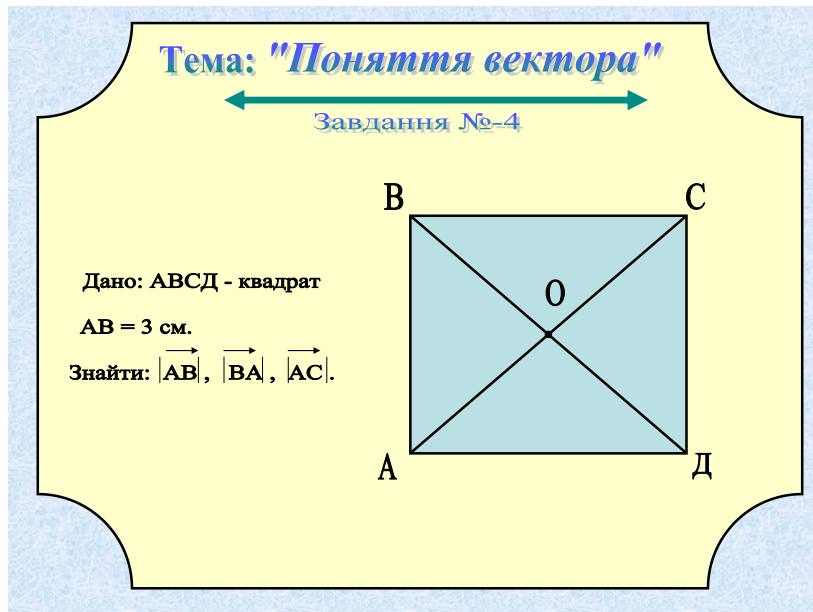
Завдання №-3. ABCD – трапеція слайд №-3 (усно)

- а) назвати пари однаково напрямлених векторів;
- б) чи є вектори $\overrightarrow{BA}$, і $\overrightarrow{CA}$ однаково напрямленими;
- в) назвати пари протилежно напрямлених векторів.

Завдання №-4. Що називається абсолютною величиною вектора?

ABCD – квадрат зі стороною 3 см слайд №-4 (письмово)

Відповідь: $|\overrightarrow{AB}| = |\overrightarrow{BA}| = 3$, $|\overrightarrow{AC}| = 3\sqrt{2}$

Завдання №-5. Які вектори називаються рівними?

Чи правильне твердження? Слайд №-5. Вибір поясніть. (усно)

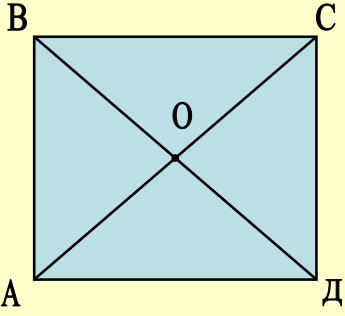
Тема: "Поняття вектора"

←————→

Завдання №-5

Чи правильні твердження?

$\vec{AB} = \vec{CD}; \vec{BC} = \vec{AD};$
 $\vec{AB} = \vec{AD}; \vec{AO} = \vec{AC};$
 $\vec{OA} = \vec{AC}; \vec{AO} = \vec{OC}.$

The diagram shows a rectangle with vertices labeled A (bottom-left), B (top-left), C (top-right), and D (bottom-right). The diagonals AC and BD intersect at point O in the center.

Завдання №-6. Які вектори називаються колінеарними?

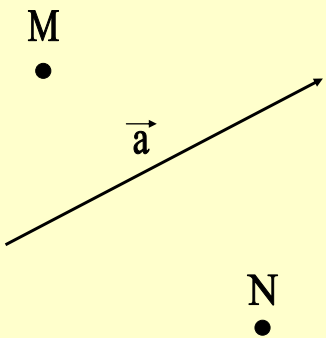
Слайд №-6 (письмово)

Тема: "Поняття вектора"

←————→

Завдання №-6

Побудувати $\vec{MP}$ і $\vec{NQ}$
такі що:
 $\vec{MP} = \vec{a}, \vec{NQ} \perp \vec{a}$

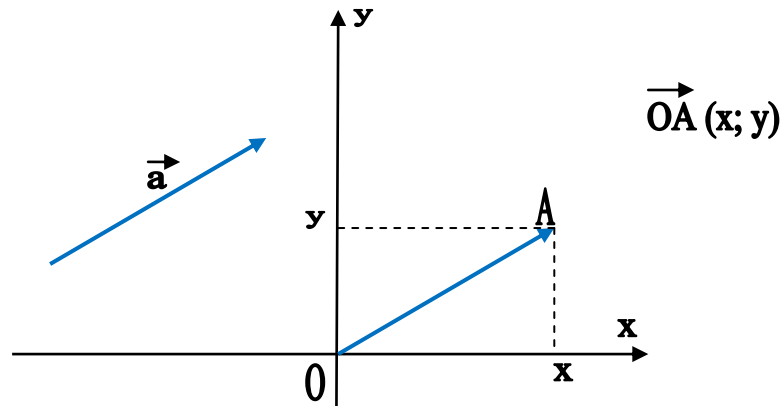
The diagram shows two points, M and N, represented by dots. M is positioned above N. A vector $\vec{a}$ is drawn starting from a point below N and pointing upwards and to the right.

III. Постановка завдань, мети уроку.

Сьогодні на уроці ми доповнимо наші знання про вектор і розглянемо як вектор можна задати координатами. Навчимося будувати вектор за його координатами, знаходити довжину вектора знаючи його координати.

IV. Пояснення нового матеріалу.

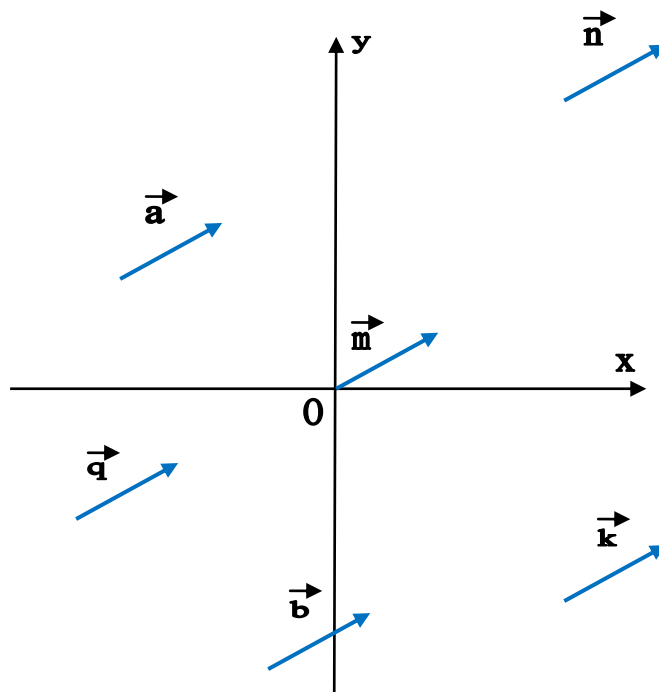
Розглянемо на координатній площині вектор $\vec{a}$. Від початку відрізка відкладемо рівний йому вектор $\vec{OA}$. Координатами вектора $\vec{a}$ називаємо координату точки A.

Означення. Координатами вектора $\vec{a}$ називаємо координати точки кінця вектора відкладеного від початку координат.

Рівні вектори мають рівні координати і навпаки, якщо координати векторів рівні, то і самі вектори рівні.

На малюнку $\vec{a} = \vec{n} = \vec{q} = \vec{b} = \vec{k} = \vec{m}$

Означення. Якщо у вектора $\vec{AB}$ точка A($x_1; y_1$), а точка B($x_2; y_2$), то координатами вектора $\vec{AB}(x; y)$ будуть числа $x = x_2 - x_1$, $y = y_2 - y_1$.

Якщо: $A(x_1; y_1)$, $B(x_2; y_2)$, то: $\overline{AB} (x_2 - x_1; y_2 - y_1)$

Доведення цього твердження розглянути самостійно ст.118 підручника.

Означення. Абсолютна величина вектора з координатами $(x; y)$ дорівнює арифметичному квадратному кореню із суми квадратів його координат. $\vec{a}(x; y)$, то $|\vec{a}| = \sqrt{x^2 + y^2}$

V. Закріплення вивченого.

Завдання №-1. Побудуйте $\vec{a} = \vec{b} = \vec{c}$, якщо відомо, що $\vec{b} (-2; 4)$.

Завдання №-2. Знайти координати вектора $\overline{QN}$, якщо $Q(-7; 5)$, $N(3; -2)$.

Завдання №-3. Знайти $|\overline{AB}|$, якщо $\overline{AB} (4; 3)$.

Завдання №-4. Знайти $|\overline{MN}|$, якщо $M(3; -2)$, $N(-1; -3)$.

Завдання №-5. Модуль вектора $\vec{a} (p+1; -3)$ дорівнює 5, знайти p .

Завдання №-6. (№448 підручника). Дано точки $A(3; -7)$, $B(4; -5)$, $C(5; 8)$. Знайдіть координати точки D такої, що $\overline{AB} = \overline{CD}$.

Завдання №-7. (№451 підручника). Доведіть, що чотирикутник $ABCD$ з вершинами в точках $A(1; -5)$, $B(2; 3)$, $C(-3; 1)$, $D(-4; 7)$ є вершинами паралелограма.

VI. Підбиття підсумків уроку.

1. Що називають координатами вектора?
2. Як побудувати вектор заданий його координатами?
3. Як знайти координати вектора, заданого координатами його початку і кінця?
4. Як знайти модуль вектора, заданого його координатами?

VII. Домашнє завдання.

А.Г. Мерзляк, 9 клас, §-13, ст.117-119.

№ - 446(1), 450, 454.